

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma
i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu

OSNOVNI PODATCI

Ime i prezime	Zrinka Smoljanović Baburica
Zvanje	Prof. povijesti i filozofije
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	Zdravstvena škola
Adresa električne pošte	zrinka.smoljanovic@gmail.com
Naslov Metodičkih preporuka	Tema:Grčki polisi-postanak, uređenje, reforme i ratovi Nastavna jedinica: Grčka kolonizacija 1 školski sat
Predmet (ili međupredmeta tema)	Povijest
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	
Razred	Prvi razred srednje škole

OBVEZNI ELEMENTI

Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema)	POV SŠ D.1.1. Učenik istražuje proces stvaranja i širenja države na Starom Istoku i u Europi
--	--

objavljenih u NN)						
Tijek nastavnog sata	Etape nastavnog sata					
	ETAPE NASTAVNO G SATA	ŠTO RADI NASTAVNI K	ŠTO RADI UČENIK	OBLICI RADA	NASTAVNE MOTODE	NASTAVN A SREDSTVA I POMAGAL A
	UVODNI DIO 5 minuta	Najavljuje m novu nastavnu jedinicu. Pitam učenike koji su uzroci napuštanja vlastite države. Je li danas to česta pojava?	Učenici razgovaraju s nastavnikom, odgovaraju na pitanja.	Rad s cijelim razredom	-metoda razgovora	
	GLAVNI DIO 35 minuta	Nastavnik nadgleda aktivnosti, daje upute po potrebi.. Nastavnik proziva učenika, sluša odgovore, po potrebi korigira.. Prozivam učenike koji rezultat rada pokazuju na	1.Učenici prvu aktivnost rješavaju u paru. 2.Nakon odrađene prve aktivnosti razgovaraju o uzrocima, posljedicama kolonizacije 3.Nakon odrađene 1. aktivosti, učenici 2.aktivnost rješavaju individualno .	Rad u paru Individualni rad	-metoda rada u paru -metoda izlaganja -metoda individualnog rada	Pripremlje ni materijali Geografska karta Pripremlje ni materijali Pametna ploča

		pametnoj ploči, na karti.				
ZAVRŠNI DIO 5 minuta	Upućuje učenike na izlazne kartice- vrednovanj e za učenje	Kratka provjera za učenje .	Individual ni rad	-metoda individualno g rada	Bilježnica	
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavni k)		<p>Nastavnik razgovara s učenicima, naglašava cilj nastavne jedinice , dijeli unaprijed pripremljene materijale, objašnjava proces rada, nadgleda učenika i korigira po potrebi</p> <p>Učenici razgovaraju s nastavnikom, rade na pripremljenim materijalima, pitaju ako im je nešto nejasno..</p> <p>Učenici u paru čitaju pripremljeni tekst koji opisuje grčki kolonizaciju, trebaju prepoznati različite uzroke kolonizacija. Učenici analiziraju reljef Grčke uz pomoć priložene karte, zaključuju kako je reljef utjecao na uzroke kolonizacije i razvoj gospodarstva. Usapoređuju ondašnje prilike koje su dovele do iseljavanja Grka sa današnjim prilikama u gospodarstvu. Analizo slikovnog materijala zaključuju o posljedicama kolonizacije. Pred kraj sata individualno rješavaju kartu koja prikazuje smjerove kolonizacije.</p> <p>Opis aktivnosti po etapama sata se nalazi u priloženoj tablici u rubrici tijek nastavnog sata.</p>				
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima		Sadržaj je tekst, slikovni materijali , karte s pripremljenim pitanjima i digitalni sadržaj. U rubrici -Razrađeni problemski zadaci se nalazi sadržaj s aktivnostima koji se traže od učenika.				
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute		<p>Vrednovanje za učenje Na izlaznu karticu učenici trebaju napisati jedan uzrok, jednu posljedicu kolonizacije i dva polisa.</p> <p>Vrednovanje kao učenje: Nakon obavljene prve aktivnosti, učenici zamjenjuju uratke (jedan par zamjenjuje s drugim parom) i provjeravaju jesu li ispravno razlikovali uzroke i posljedice, po potrebi korigiraju netočno ili nadopunjuju. Nakon provjere vraćaju jedni drugima uratke i učenici sami vrednuju rad opisnom ocjenom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izvrsno sam riješio/la (do 3 greške) 2. Osrednje sam riješio/la (više od 4 greške) jer .....(nisam rado sudjelovao/la u radu, nisam dobro razumio/la sadržaj) 3. Loše sam riješio/la (više od 7 grešaka) jer.....(nisam rado sudjelovao/la u radu, nisam dobro razumio/la sadržaj) <p>Vrednovanje naučenog: Primjeri pitanja za usmenu provjeru: 1. Objasni najmanje tri uzroka kolonizacije.</p>				

	<p>2. Objasni posljedice kolonizacije navodeći konkretan primjer. 3. Poveži reljefna obilježja s uzrocima kolonizacije i gospodarskom djelatnošću starih Grka. 4. Na zemljovidu pokaži smjerove kolonizacije. 5. Navedi najmanje 5 gradova koji su održali kontinuitet života od Grka do danas.</p>
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	<p>PRVA AKTIVNOST Uzroci i posljedice</p> <p>Pročitaj tekst o grčkoj kolonizaciji i prouči kartu br. 1 Odgovori na postavljena pitanja. U tekstu se navode politički, demografski i komercijalni uzroci kolonizacije. Političke označi plavom bojom, demografske, žutom, a komercijalne ljubičastom bojom.</p> <p>U kontinentalnoj Grčkoj je i prije dolaska Grka bila razvijena poljoprivreda i stočarstvo, ali i trgovina. Gospodarski razvoj su Grci koji su došli u prvom valu seobe kratkotrajno prekinuli. Koja su to grčka plemena? Ali s provalom helenskog plemena Dorana u 12. st. prije n. e. gospodarstvo je na nekoliko stoljeća zamrlo, a obrti, trgovina i gradski život su iščezli. Koju su grčku civilizaciju Dorani srušili?</p> <p>U 8. st. pr. K. po drugi put se počinje snažnije buditi gospodarstvo. Upravo u tom stoljeću počinje veliki val grčke kolonizacije Sredozemlja koji će intezivno trajati sljedeća dva stoljeća. Čest motiv napuštanja grčkih polisa su bile političke napetosti koje bi rezultirale potjerivanjem pobijedene stranke, te neprekidne borbe eupatrida i demosa. Osiromašeni plemići koji su izgubili političku moć u svom polisu često su bili vođe iseljavanja želeći na nekom novom mjestu postati opet važni u svojoj zajednici.</p> <p>Većina grčih polisa je s vremenom postala ovisna o uvoznoj hrani, pogotovo pšenici (prouči kartu br. 1 i odgovori na pitanja).</p> <p>Grci su često sjekli šume da bi stvorili plodno tlo. Novonastalo su područje obrađivali jednu do tri godine, a zatim bi proces ponovili s nekom drugom šumom. Staro područje ostavili su u nadi da će se dogoditi spontano pošumljavanje, ali obnova šume bila je dugotrajan proces.</p> <p>Seljak je u grčkim polisima bio osuđen na život na sitnom posjedu, a kako se zemlja crpila i vremenom više nije donosila urod dostatan za prehranu čitave obitelji, seljak je mogao postati sluga veleposjednika. U Ateni je u 7. stoljeću pr. Kr. velik broj seljaka pao u dužničko ropstvo.</p> <p>Jedna od rijetkih sirovina koja Grcima nije nedostajala je bila glina. Mnogi grčki polisi su izgradili keramičku industriju koristeći tu sirovinu. Nedostajalo im je i mramora kojeg su koristile bojatije obitelji, zatim kovine (željezo, bakar..) Veliki val grčke kolonizacije je pratilo porast stanovništva u matičnim polisima vjerovatno. Jedan od problema kod porasta stanovništva je bilo običajno pravo po kojem najstariji sin nasljeđuje zemlju. Ostali sinovi su trebali naći novo mjesto stanovanja i privređivanja. Zahvaljujući grčkim kolonijama po Sredozemlju kao novim gospodarskim središtima i trgovačkim posrednicima, stvoreno je golemo tržište za grčku robu i grčke trgovce. Što su Grci najviše izvozili, a što uvozili?</p>

karta 1

1. Što misliš koje su poljoprivredne kulture bile najzastupljenije u Grčkoj obzirno na reljef?
2. Usporedi reljef Grčke i Hrvatske - koje su sličnosti, a koje razlike?
3. Doznaj što Grci danas proizvode <https://sites.google.com/site/grckahelenaena/gospodarstvo>

Na slikama su prikazani ostaci grčke kulture na različitim lokacijama Europe. Što misliš što širi Sredozemljem grčka kolonizacija? Kojim povijesnim izvorima pripadaju prikazani ostaci?

Sl.2

Sl.3

Sl.4

- Sl.1 Ostaci grčkog hrama u Agrigentu, Italija
Sl.2 Ostaci grčkog grada Cumae nedaleko od Napulja
Sl.3 Lumbardska psefizma, odluka grčke narodne skupštine kojom se reguliraju imovinski odnosi na otoku Korčuli
Sl.4. Starogradsko polje gdje su Grci uzgajali masline, agrume..

DRUGA AKTIVNOST , Vrijeme i prostor

Učenici mogu riješiti na poveznici ispod teksta

Grčka kolonizacija se brzo proširila Sredozemljem. Najstarije kolonije su osnovane u 8. St. pr.K. u južnoj Italiji, a na istočnu obalu Jadrana Grci stižu u 4. St. pr. K.

	<p>Karta br. 2</p> <p>Promotri kartu.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Što karta prikazuje?, 2. Upiši mora na čijim obalama Grci osnivaju kolonije. 3. Na kojem su dijelu hrvatske obale Grci bili prisutni?, 4. Gdje je bilo najviše kolonija? 5. Prepiši s karte najmanj tri matična polisa i tri kolonije. 6. Imena kojih današnjih polisa se kriju iza imena kolonija? Istraži!: Neapolis, Issa, Bizantij, Masilija, Tragurij. 7. Magna Graecia je naziv za grčke kolonije na Siciliji i južnoj Italiji. Zaokruži je na karti. Prevedi naziv Magna Graecia. <p>Domaći rad-izraditi lenu koja prikazuje vrijeme trajanja grčke kolonizacije.</p> <p>*matični polis: grčki polis koji osniva novu naseobinu, koloniju</p> <p>http://bit.ly/2Slw02y</p>
DODATNI ELEMENTI¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	<p>Geografija: GEO SŠ B.C.1.9. Učenik analizira utjecaj čovjeka na tlo, živi svijet i bioraznolikost na primjerima iz Hrvatske i svijeta koristeći se geografskim kartama i IKT-om. Korelacija aktivnosti s Geografijom postiže se analizom geografskih karata, uočavanjem traženih Utjecaja reljefa na djelatnost ljudi te prebacivanjem određenih sadržaja na novu kartu.</p> <p>Informatika: C.1.1 - Nakon prve godine učenja predmeta Informatika u srednjoj školi u domeni Digitalna pismenost i komunikacija učenik pronađe podatke i informacije, odabire prikladne izvore informacija te uređuje, stvara i objavljuje/dijeli svoje digitalne sadržaje. Korelacija aktivnosti s Informatikom postiže se tako da učenik koristi digitalni alat s ciljem rješavanja zadatka.</p> <p>Hrvatski jezik: SŠ HJ A.1.3. Učenik čita u skladu s određenom svrhom opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika Korelacija teme s Hrvatskim jezikom postiže se radom na tekstu . Učenik izdvaja informacije, razlikuje ih po važnosti.</p> <p>Povezanost s međupredmetnim temama:</p>

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodičkih preporuka.

	<p>Učiti kako učiti:</p> <p>A.2.4. Učenik se koristi različitim strategijama učenja i samostalno ih primjenjuje u ostvarivanju ciljeva učenja i rješavanju problema u svim područjima učenja.</p> <p>A.3.4. Učenik kreativno djeluje u različitim područjima učenja.</p> <p>A.4.4. Učenik samostalno kritički promišlja i vrednuje ideje.</p> <p>B.1.4. Učenik samostalno određuje ciljeve učenja, odabire pristup učenju te planira učenje.</p> <p>B.2.4. Učenik prati učinkovitost učenja i svoje napredovanje tijekom učenja.</p> <p>IKT</p> <p>C 4. 3. Učenik samostalno kritički procjenjuje proces, izvore i rezultate pretraživanja te odabire potrebne informacije.</p> <p>C 4. 4. Učenik samostalno odgovorno upravlja prikupljenim informacijama.</p> <p>D 4. 1. Učenik samostalno ili u suradnji s drugima stvara nove sadržaje i ideje ili preoblikuje postojeća digitalna rješenja primjenjujući različite načine za poticanje kreativnosti.</p> <p>Osobni i socijalni razvoj:</p> <p><u>Osobni i socijalni razvoj</u></p> <p>B 4.2. Suradnički uči i radi u timu.</p>
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	<p>Učenici mogu riješiti zadatak koji se nalazi u tekstuallnom obliku, a na adresi ispod teksta se nalazi i karta koju rješavaju.</p> <p>1. Tijekom kolonizacije, Grci su došli u doticaj s mnogim narodima: na Apeninskom poluotoku su živjeli Etruščani južno od rijeke Arno uz obale Tirenskog mora, Latini južno od rijeke Tiber, na istočnom Jadranu Delmati i Ardiyejci, na istočnoj obali Sredozemlja Feničani, u sjevernoj Italiji i Francuskoj Gali, uz rijeku Nil Egipćani, u unutrašnjosti Male Azije Perzijanci..</p>

	<p>Poznati rimski državnik i govornik Ciceron je jednom prilikom napomenuo : "grčke naseobine činile su bogat porub na velikoj tkanini barbarskog svijeta".</p> <p>2. a) Protumači Ciceronove misli o grčkim kolonijama. b) Upiši na karti barbarske narode na obalama Sredozemnog i Jadranskog mora.</p> <p>http://bit.ly/2GdQeXb</p>
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	
Poveznice na multimedijске i interaktivne sadržaje	
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	<p>Literatura:</p> <p>Pareti ,Luigi, Paolo Brezzi, Luciano Petec. <i>Stari svijet-svezak drugi</i>. Zagreb,Naprijed, 1967.</p> <p>Woodcock,George. <i>Divot stoljeće</i>. Zagreb, Misl, 2000.</p> <p>Kale, Eduard Kale. <i>Povijest civilizacije</i>. Zagreb,ŠK, 1981.</p> <p>Markasović, Valentina. <i>Zemljoradnja u antičkoj Grčkoj</i>, FF Osijek, 2018.</p> <p>https://nova-akropola.com/kulture-i-civilizacije/tragom-proslosti/grcka-kolonizacija/</p> <p>https://croatia.hr/hr-HR/dozivljaji/kultura-i-bastina/unesco-starogradsko-polje</p>

Ministarstvo
znanosti i
obrazovanja

--	--